

K.H. Renlundin säätiön tuki

VELI-PEKKA SALONEN

Karl Herman Renlundin yli sata vuotta sitten perustaman säätiön toiminnan säännöksiin kirjattuna tavoitteena on *”edistää malmien ja hyödyllisten mineraalivarojen, teknisesti hyödynnettävien kivi- ja maa-ainesten sekä pohjavesiintymien etsimistä ja hyväksikäyttöä Suomessa... ”*. Säätiö toteuttaa tavoitteitaan ennen kaikkea myöntämällä vuosittain apurahoja alan eri toimijoille. Testamenttiin perustuvas-
ta rajauksesta johtuen hakupaine on suhteellisen kevyt verrattuna moniin muihin vastaaviin säätiöihin. Hakemusten määrä onkin viime vuosina vakiintunut sadan suunnitelman tuntumaan.

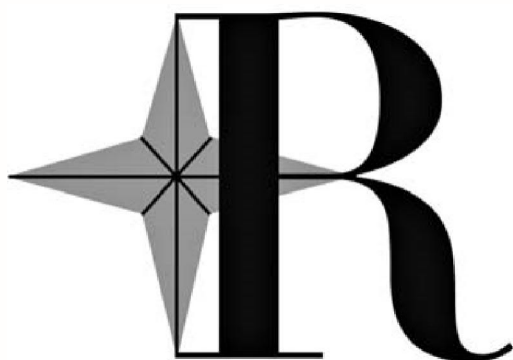
Tämänvuotisten hakemusten (97 kpl) kokonaissumma oli 2 815 953 euroa. Hakijoissa oli edustettuina yliopistoja, ammattikorkeakouluja, tutkimuslaitoksia, malminetsijöitä, yhdistyksiä ja yksityishenkilöitä. Suurin yksittäinen hakijataho oli Oulun yliopiston Oulu Mining School.

K.H. Renlundin säätiön hallitus päätti kokouksessaan 14.2.2020 jakaa lähes miljoonan euron tukisumman viidellekymmenelle hakijalle. Näin ollen noin 51 prosenttia hake-

muksista saa tukea, myönnetyn kokonaissumman ollessa runsas kolmasosa haetusta tuen kokonaismäärästä. Lisäksi rahoitusta varattiin myöhemmin annettaville parhaille pro gradu-tutkielmille sekä harrastemalminetsijöille. Kaikki tukipäätökset ovat nähtävissä säätiön verkkosivuilla (www.khrenlund.fi), missä on myös muuta tietoa säätiöstä, sen toiminnasta sekä apurahojen myöntöperiaatteista.

Tarkasteltaessa tukea saaneiden projektien suorituspaikkoja, näkyy Oulu Mining School edelleen merkittävimpana säätiömme edunsaajana. Oulun yliopiston piirissä toimivista hankkeista 23 sai rahoituksen ja ne edustavat lähes puolta myönnetystä rahoituksesta. Helsingin yliopiston tutkijat saivat hekin rahoitusta 12 hankkeelleen, joiden yhteinen myöntösomma oli 242 000 euroa (25,3 prosenttia). Loput 15 tuettua projektia jakautuivat tasaisesti muiden suorituspaikkojen kesken.

Tämänvuotisissa päätöksissä näkyy säätiön ydintoimintaan liittyvien teemojen vahvistuminen, sillä malmaiheiden tutkimukseen ja malminetsintään suunnattiin merkittävin osuus rahoituksesta. Uusia taloudellisen geo-

K. H. RENLUNDS STIFTELSE

päätökset vuonna 2020

Taulukko: Vuoden 2020 tukipäätökset jakautuvat monipuolisesti säätiön toimintasektoreille.

Malmigeologia ja malminetsintä	260 062 €	27,2 %
Ympäristön ja kestävän kehityksen tutkimus	170 200 €	17,8 %
Kaivostekniikka, geofysiikka, vuoritekniikka	99 000 €	10,3 %
Rikastus, metallurgia	243 160 €	25,4 %
Pohjavedet, maaperä	88 892 €	9,3 %
Geotieteellisen tiedon välittäminen	96 000 €	10,0 %
Yhteensä	957 314 €	100,0 %

logian ideoita, analyysyjä ja aiheita tutkitaan 16 eri projektissa, joiden kohteena ovat usein vähemmän tunnetut, korkean teknologian tarvitsemat metallit. Kuusi rahoitettua hanketta liittyy akkuteknologian raaka-ainetarpeisiin. Kaivosten ympäristövaikutusten hallintaan tähtääviä tutkimushankkeita oli kahdeksan kappaletta. Tukea saaneet hakemukset olivat kautta linjan korkeatasoisia, ja K.H. Renlundin säätiö on vahva alansa tohtorikoulutuksen tukija. Peräti 21 hankkeeseen nimittäin kytkeytyy myös eri vaiheissaan oleva väitös-kirjatutkimus.

Yhtenä uudenlaisena säätiön tukemana hankkeena voidaan vielä mainita Geotieteiden olympiadiin liittyvä avustus. Suomi oli yksi viimeisistä OECD-maista, joissa on kampanjoitu sen puolesta, että nuoret, etenkin tytöt kiinnostuisivat STEM-aineista (luonnontieteet, tekniikka, insinööritieteet ja matematiikka). Eräs innostuksen herättäjä ovat olleet eri alojen kansainväliset tiedekilpailut. Lukiota-son opiskelijoille suunnatut Geotieteiden olympialaiset (IESO) käytiin ensimmäisen

kerran Etelä-Koreassa vuonna 2007 ja Suomi on ollut niissä mukana vuodesta 2018. Jo ensimmäisissä kilpailuissa joukkueemme pärjäsi kohtalaisen hyvin, mutta viime vuonna saavutettu menestys oli huippuluokkaa (Seitsamo-Ryynänen 2019).

Renlundin säätiö on tukenut osallistumista kahtena aikaisempana vuotena, ja tätä tukea päätettiin jatkaa. Kilpailun taustajoukoissa toimii sitoutuneita alan ammattilaisia geotieteiden piiristä niin yliopistolta kuin lukioistakin. Mainittakoon, että kilpailujoukkueeseen valitut lukiolaiset saavat, paitsi upeita kokemuksia ja kansainvälisiä yhteyksiä, myös suoraan opinto-oikeuden Helsingin yliopiston geotieteiden kandiohjelmaan tai Åbo Akademin geologian oppiaineeseen.

Kirjoittaja on ympäristögeologian emeritusprofessori Helsingin yliopistosta ja K.H. Renlundin säätiön hallituksen jäsen.

Kirjallisuus

Seitsamo-Ryynänen, M., 2019. Mahtava mitalisaalis geotieteiden olympialaisista. *Geologi* 71:108–111.